

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИВРИТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В2.1

Кратко представяне на учебната програма

Обучението по чужд език- иврит във втория гимназиален етап е насочено към овладяване на знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика.

Тази програма е предназначена за обучение на ученици от XI и XII клас, които в края на XII клас се очаква да постигнат ниво В2.1 по Общата европейска езикова рамка . В този етап продължава процесът на овладяване на езикови и литературни знания, започнал в първия гимназиален етап на обучението. Знанията се систематизират, обогатяват и надграждат с помощта на учебна програма за език, култура, традиции, която предоставя възможност на учениците да обогатят своите знания по иврит, еврейските традиции, празници и култура.

Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в програмата са ориентирани към интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторяемост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите.

Очакваните резултати по четирите умения: слушане, четене, говорене и писане се основават на приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователна подготовка.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИВРИТ

Образователно-възпитателният процес по иврит в гимназиалния етап има за цел:

- Да мотивира и развие желание за общуване чрез езика;
- Да доразвие у учениците комуникативно-речеви умения за ориентация и участие в комуникативни ситуации;
- Да изгради умения за учене и изграждане на езикови компетентности, включващи знания, умения и стратегии за успешно общуване;
- Чрез изучаване историята, културата и традициите на Израел да създаде мотивация за задълбочен интерес към историята на евреите и езика;
- Да формира у учениците комуникативно-речеви умения за слушане, говорене, правилно и изразително четене, грамотно и четливо писане;
- Да формира знания за езиковите и речевите единици, за елементарни правоговорни и правописни норми;
- Да развие устната и писмената реч, паметта, познавателните интереси и творчески способности на ученика;
- Да формира отношение на уважение към културните различия.

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира предадената информация в указания, послания, обяви и съобщения, представени с ясна дикция и нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация; • да проследява разговор, като разбира комуникативните намерения на събеседника (цел, адресат) и идентифицира лицата, темата на разговора, мненията и чувствата; • да разбира информация от средствата за масово осведомяване; • да разбира конкретни подробности в текстове по познати теми от всекидневието; 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да извлича информация, да открива темата и да разграничава съществените моменти в ограничени по обем писмени текстове по познати теми от всекидневието, свързани с непосредственото обкръжение и написани на стандартен език; • да се ориентира и открива необходимата информация в обяви, проспекти, реклами, менюта, разписания, указания за ползване и действие и др.; • да разбира конкретна информация в писма, покани и електронни съобщения, определяйки изразените в тях намерения и чувства; • да се ориентира в текстове с помощта на илюстративен материал 	<p>Ученикът може:</p> <p>При диалогична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да общува в обичайни ситуации от всекидневието, които изискват пряк обмен на конкретна информация по познати теми; • да установява контакт, да търси и дава информация, да изказва мнения и идеи при изпълнение на обичайни задачи и дейности по теми от всекидневието; • да участва в разговор за решаване на преките си потребности с реплики, като разчита на помощта на събеседника; • да говори, макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да формулира съобщения и бележки по зададена тема; • да попълва формуляри; • да пише писмо (вкл. електронно) с цел покана, молба, извинение, приемане или отхвърляне на предложение, изразяване на благодарност и др., като използва изразни средства; • да описва събития от личния си житейски опит и да изразява мнение; • да съставя текст по опорни точки или по зададен план; • да съставя текст, чиито вид, структура и съдържание съответстват на

<ul style="list-style-type: none"> • да разбира указания за изпълнение на учебни дейности и задачи. 	<p>в тях или като използва компенсаторни стратегии;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира указания за изпълнение на учебни дейности. 	<ul style="list-style-type: none"> • да владее и използва подходящи и разнообразни езикови средства, речево поведение, регистър на общуване; • да използва компенсаторни стратегии за преодоляване на комуникативни проблеми. <p>При монологична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да описва семейството си и познати хора, условията си на живот и обкръжаващата го среда; • да изразява своя преценка и мнение, одобрение/неодобрение, съгласие/несъгласие по познати теми; • да разказва за себе си, за настоящата и предходната си дейности, за своето настояще и минало, за бъдещите си планове; • да използва компенсаторни стратегии за 	<p>комуникативната задача;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да пише текстове, съобразени с граматичните и правописните чуждоезикови норми.
--	---	--	---

		преодоляване на комуникативни проблеми.	
--	--	---	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p><i>Необходимо е да има елементи и/или отделна рубрика, свързани с културата на Израел, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие с активно приложение на ИКТ в клас. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Кибуц <ul style="list-style-type: none"> - Дгания 1910 - „Без майка и баща“ • Поетесата Рахел <ul style="list-style-type: none"> - Съвременна израелска поезия • Ден на отворени врати • „Бецалел на Борис Шац“ • „Шалом от Цфат“ • „Синият Цфат „ 	<p>СЛУШАНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира информация от изказвания и текстове, свързани с всекидневието и с изучаваните тематични области и представени с ясна дикция, нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация; • да проследява разговор, свързан с изучаваните тематични области, между носители на езика, като идентифицира лицата, темата на разговора, изразените мнения и чувства; • да разбира основната информация в интервюта, новини, предавания по радиото и телевизията; • да разбира конкретна информация от съобщения, разговори, реклами, обяви, разписания на влакове, автобуси, самолети, прогнози за времето. • да разбира често употребявана лексика и изрази в текстове, свързани с изучаваните тематични области; • да използва компенсаторни стратегии, като се опира на контекста 	<p>ФОНЕТИКА Правилно произношение на гласни, съгласни и буквосъчетания. Разлики в произношението Ударение Основни Фонологични модели Интонационни модели</p> <p>ГРАМАТИКА <i>I. Глаголни времена</i> זמן הווה זמן עבר זמן עתיד</p> <p><i>Групи глаголи – בנייני הפועל</i> Предлози מילות יחס נטיית מילת היחס אצל נטיית מילת היחס מ....מן נטיית מילת היחס בגלל נטיית מילת היחס בלעדיי</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Заглавия от пресата • „Синьо и небесно синьо“ • Литература и етика • Филми, израелско кино • Момчето • Сънят • Произход на ивритската азбука, древни писмености • Януш Корчак • Яд ва шем - Холокост • „Да счупиш прасето-касичка“ 	<p>ЧЕТЕНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да извлича основната информация от автентични/адаптирани текстове от оригинални източници (поеми, разкази, анекдоти, сценки, рубрики от младежки списания и др) по изучаваните тематични области и написани на стандартен език; • да разбира комуникативната насоченост, да разграничава персонажите, да открива основната тема и съществените моменти, както и изразените мнения, намерения и чувства; • да се ориентира и да открива информация в указания, обяви, реклами, менюта, рецепти, разписания, програми; • да открива ключовите думи и изрази в текстове, свързани с изучаваните тематични области; <p>ГОВОРЕНЕ <u>При диалогична реч</u> Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познава празниците от еврейския календар • разказва случки, събития и преживявания от миналото и настоящето, описва хора, предмети, животни, исторически и географски местности, свързани с изучавани теми • правилно и свободно използва синоними и антоними • разбира въпросите, указанията и съобщенията на учителя и реплики на своите съученици 	<p>Изключения יוצאי דופן להיות בזמן עתיד Повелително наклонение ציווי Числителни имена</p> <ul style="list-style-type: none"> • Редни числителни имена (מספרים סודרים ומונים) <p>Включват се елементи от речевия етикет: <i>поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници.</i></p> <p>II. ЛЕКСИКА Включва основни лексикални единици, необходими за несложна комуникация по предвидените от програмата тематични области. Включват се елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, инструкции, съвет, препоръка, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници</p>
---	--	--

- води среден по сложност разговор по изучавани теми или ежедневни ситуации
- може да изпълни поставени задачи от учебната тетрадка

При монологична реч

Ученикът може:

- Да представя себе си и свои близки и приятели по среден по сложност начин;
- Да води среден по сложност разговор със събеседник;
- Да описва предмети и явления, хора, животни, обстановка;
- да прави описания по изучаваните тематични области;
- да разказва за себе си, за своето минало и настояще, за бъдещите си планове;
- да изразява чувства, мнение, одобрение, съгласие или несъгласие;
- да говори, с произношение и интонация, които не нарушават разбирането;
- да прилага компенсаторни комуникативни стратегии;

ПИСАНЕ

Ученикът може:

- изписва правилно средни по сложност текстове, като спазва особеностите на езика
- служи си с основните езикови и речеви единици при писмени форми на общуване

III. СИНТАКСИС

Сложно изречение,
въпросително изречение,
отрицателно изречение.

Думи за въпрос.

Съставяне на текст

Пряка и непряка реч

	<ul style="list-style-type: none"> • умее да спазва основните правописни норми на езика • пише по определен повод поздравителна картичка с пожелания за различни празници, описва себе си, семейството си, приятелите си 	
--	--	--

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспектива.

Обучението по иврит има за цел:

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности на учениците на иврит;
- да мотивира ученика да използва езика за комуникация: да чете, да разбира, да общува без особени затруднения, да демонстрира основни умения за изразяване в устна и писмена форма;
- да изгражда положително отношение към езика и еврейската култура;
- да спомогне за осъзнаване необходимостта от владеенето на езика като фактор за интелектуалното израстване на учениците; да запознае учениците с празниците от еврейския календар, традициите и фолклора: Рош ашана, Йом кипур, Ханука, Ту бишват, Пурим, Песах.

Годишен общ брой учебни часове за изучаване на учебния предмет чужд език иврит в общообразователната, в разширената и в допълнителната подготовка:

XI клас – 144

XII клас – 155

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за един учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в клас	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка
Контролни работи и проекти	минимум 2 оценки

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ИВРИТ

Обучението се осъществява чрез:

- прилагане на осемте вида интелигентност в обучението: лингвистична (вербална), логико-математическа, музикална, телесно-кинестатична, пространствена, междуличностна, вътрешноличностна и натуралистична;
- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- прилагане на дейностно-ориентиран подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- общообразователна и възпитателна насоченост на обучението за формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването;
- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се основава на личния опит и се създават асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети; изученият материал постоянно се включва в учебната дейност чрез типични комуникативни ситуации, а новият материал се съпоставя с изучения; ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения.

Ключови компоненти	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четири езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации, използване на помощни материали и техника
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогащане на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература

МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознанство с основни математически действия и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, човекът и природата, география и икономика
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи на електронно обучение в часове по иврит за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците • работа по проекти • дидактически игри • извънкласни дейности (изложби, изнесени сред природата уроци, свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.) • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.) • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси) връзка с всички учебни предмети
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание: осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с учебните предмети история и цивилизации и география и икономика
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, развиване на новаторско мислене и възприемане на нови идеи, връзка с учебен предмет технологии и предприемачество
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	Дейност за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на Израел, за развиване на креативност, връзка с учебните предмети

	български език и литература, история и цивилизация, география и икономика, музика и изобразително изкуство
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	Дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебните предмети физическо възпитание и спорт, човекът и природата, история и цивилизации и география и икономика